

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Friderici Karg Bambergensis Franconis. Pax Religiosa Sive De exemptionibus, & subjectionibus Religiosorum

Karg von Bebenburg, Johann Friedrich

Herbipoli, 1680

VI. De jurisdictione ordinarii loci in quibuslibet monasteriis monialium circa
clausuram.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38315

ter incumbit Episcopo, ut Moniali
certum aliquem Confessarium pro
cipienda sacramentali confessione
postulanti, de eo, si aliàs habilis
metur, provideat, ingressumque
clausuram, necessariis cautelis adhibita
ei opportunè concedat; ita quidem, ut
ingrediatur cum socio à latere intro
duo, cui semper janua cubiculi patet
ubi confessio infirmæ excipitur; de
terque, tam Confessarius, quam patientis
tens ab illo conspici possit, omnis
periculi suspicio sublata remaneat.

CAPUT VI.

De Jurisdictione Ordinarii
in quibuslibet Monasteriis
regularium circa clausuram.

- 486. *Constitutio*; Inscrutabili: *quod*
declaratio vivâ voce à Gregorio 17to
et.
- 487. *De custodia clausura tam materialis*
quàm formaliter sumpta. Insuper
et.

G. 1
30

488. De Extraneorum personarum ingressu
intra Clausuram.

489. Abusus in Germania.

490. Introductio clausura.

491. De licito Monialium professorum e-
gressu.

492. De Transitu Religiosarum ad ordinem
strictiorem.

486. **E**Xallegata celebri Constitutio-
ne Inscrutabili. n. 240. vidi-
mus, Regulares delinquentes circa clau-
suram Monasteriorum monialium, vel
circa personas in eis degentes, subijci
jurisdictioni Episcopali, adeò ut etiam
Regularis epistolam tantum mittens ad
monialem pœnas ab Episcopo adversus
talem decretas incurrat, quemadmo-
dum Gregorius XV. constitutionis præ-
fate conditor ore tenus declaravit apud
Fagnanum in c. *Quanto*, 26. *de pri-
vil.* n. 21. virum in materia Regularium
sub pluribus SS. Pontificibus ultra quin-
quaginta annos Romæ versatum, qui n.
23. memorabiliter observat, Constitu-

tiones etiam pœnales in favorem Juris
 dictionis Ordinariæ largiùs interpretan-
 das esse, arg. c. *cùm dilectus*. 8. §. *cau-
 rum*. 2. de *consuetud.* quamvis per us
 restringantur privilegia Religiosorum,
 cùm sic fiat reditus ad Jus commune
 antiquum, secundùm quod Monachi
 eorum Abbates suberant Episcopo De-
 celesano. c. *Abbaies*. 16. & c. *Monas-
 teria*. 17. XVIII. q. 2.

487. Scio Tamburinum de *libere Ab-
 batissarum*, alio Regulari pro sententia
 sua citato, putare, nullam Episcopi
 concedi facultatem indicendæ claustræ
 monialibus exemptis, quæ Regularibus
 subjectæ sunt, c. *Periculoso*. 1. §. *fin. de
 statu Reg.* in 6. cui S. C. Tridentinum
 non derogat: sub finem tamen dicitur
 Abbas Tamburinus omnia subjuncta
 diernæ praxi S. Congregationis, quæ
 cùm omnino contrarium teneat, & con-
 stitutio Gregorii XV. Regularium ho-
 jusmodi monasteria gubernantium ex-
 pressè meminerit, cessat omne dila-
 tum,

um, dum Pontifex, sciens adesse Regu-
 lares visitatores, Ordinariis nihilomi-
 nus hanc facultatem demandavit, probè
 gnarus, cum clausura formaliter sumpta,
 ut comprehendens quemcunque mo-
 dum custodiendi Religiosarum integri-
 tatem, majus periculum ab accedenti-
 bus, quam ab inclusis monialibus, ipsis-
 que muris materialibus habeat, incon-
 venientibus occurri non posse per infe-
 riores Prælatos jurisdictione in Clerum
 ac secularem Populum destitutos. Un-
 de ut clausura custodiretur non tantum
 ab intrâ & materialiter, quatenus se-
 moniales non exeant, muri que infracti
 servantur; sed etiam formaliter & ab ex-
 trà, ne extraneis passim ac pro libitu con-
 versentur cum monialibus, vel alia ge-
 rant, quibus præparari, quamvis remo-
 tè, possint monialium animi ad pudici-
 tiæ vel Religiosæ modestiæ damna sub-
 eunda, S. Sedes Apostolica merito Epi-
 scopis hanc spartam imposuit, imò & S.
 Congregatio in declarationibus Con-
 stitu-

stitutionis Gregorii XV. censuit, Regulari quantumlibet exemptum accedentem ad monasterium, & simpliciter Moniali colloquentem, absque legitima licentia, ab Episcopo coerceri & puniri posse, etiam (juxta nuper editum decretum ejusdem S. Congregationis II. Martii. 1669 à Clemente IX. approbatum, teste Joanne Baptista de Luca in *miscellan. Eccles.*) per publicam coercionem, Ubi vides allocationem monialium sine licentia reduci ad obiectum circa personas intra septem dies, licet ea sit de rebus indifferentibus aut bonis, cum finis prohibitionis tollere personale commercium, nec datur in præsumptione colloqui ad illum finem; sed in periculis tali conditioni annexis.

488. Quamvis autem cit. c. Permissum de statu Regular. in 6. permittit secularibus, ut ingredi possint curiam Monasteriorum Monialium, & alius, ad quem pertinuerit, specialiter

G. I.
30

cultate; idemque renovetur in S.C. Tri-
 dent. *ses. 25. Regul. c. 5.* necessitas tamen
 adesse debet, ex declaratione S. Con-
 gregationis Concilii monasterium in-
 ipsum respiciens, non personam ingre-
 dientis: Qua de causa cum in Diocesi
 Salamantina, teste Fagnano ad c. *Præ-
 terea. l. n. 19. c. de conuiv. Conjug.*
 consuevissent Episcopi concedere mu-
 lieribus licentiam ingrediendi Mona-
 steria monialium, in eisque commo-
 randi, tum commoditatis gratiâ, tum
 ob causas urgentes, E. G. litium matri-
 monialium, non extantibus aliis locis,
 in quibus majore cum securitate vivere
 possent: S. Congregatio 19. *Februarii*
 1604. resolvit, non licere ullo modo E-
 piscopis, vel permittere, vel licentiam
 concedere mulieribus, ut ex causis su-
 præ narratis monasteria monialium in-
 grediantur.

489. Quæ resolutio licet in plerisque
 Germaniæ locis non obrineat: parcissi-
 mi tamen esse debent Episcopi in licen-
 tiis

tiis ejusmodi concedendis, ac quoad
 eri poterit, tales usus è medio tollere
 quemadmodum Celsitudo sua in Dia-
 cesi Herbipolensi, ubi medela quæ
 ob laxatum nimis facile ingressu
 fuit, facere cepit, nec desinit
 illam ingrediendi facilitatem
 coarctata è eo laudabili animo, ut tractu
 temporis abusus ille potiùs, quam
 radicitus extirpetur. Qui cum
 indulgendus non sit sceminis,
 nùs ad viros extendi potest, nisi
 infirmitas, aut necessaria reparatio
 nasterii, medici, Confessarii, opo-
 riorum, vel in casu abortæ suspicio-
 de insufficiente Clausuræ custod
 scopi vel Ejus Commissariorum
 sentia desideretur: quibus casibus
 semper adhibendæ sunt cautelæ,
 periculum sit violandi pudoris,
 malè loquendi occasio præbeatur.

49c. Non nego, SS. Ambrosii
 Augustini temporibus, Virgines
 adhuc habitasse tam intra, quam

cœnobia ; aliquas item perenni conti-
 nentia voto, alias temporario tantum
 obstrictas fuisse, ut apud S. Cyprianum
 191. 62. legimus: at quoniam perpetua
 illa cum sæcularibus conversatio, discrimi-
 nate amittendi pudoris non caruit,
 cuius intuitu Tertullianus *l. d. velan.*
Virg. domi habitantes appellavit Virgi-
nes hominum, & prostitutas: mirum non
 fuit, postquam decretum circa A. C.
 348 sub Episcopo Grato à Concilio
 Carthaginensi latum *de habitatione sa-*
crarum Virginum seorsim à laicis insti-
tuenda, nihil aut parum profecerat ; à
 Concilio Parisiensi deinde A. C. 756.
 statutum fuisse, ut, si fœminæ tonsura
 cœnobia sponte subire nollent, illuc
 compellerentur: ex quo tempore etiam
 vix ulla consecrationem obtinuit, nisi
 quæ promiserat, se in cœnobio con-
 stanter victuram,

491. Quemadmodum verò arceri ab
 ingressu Monasteriorum huiusmodi,
 homines extranei debent: ita multò ma-
 gis

gis moniales ipsæmet ab egressu ob-
 hendæ sunt, nisi in casu superer-
 fundationis novi conventus, aut
 tabilis ac periculosa necessitate, I. XX.
 incendii, hostilis incursus, im-
 nis, Epidimæ, Lepræ, similium con-
 borum gravium, qui intra pen-
 curari non possunt, ut late transla-
 varinus in allegatione, ad matro-
 Marchionis Fuscaldi progre-
 na Sororis Mariae Catharinae
 porrecta Urbano VIII. sicque
 Germania servatur cum Mon-
 Thermas cum honesta societate
 sis &c. dummodo necessitas sit
 & talis ab Episcopo agnita, ne
 succurri possit. Unde graviter
 abusus, quod Religiosa passim
 infirmitates, vel ad colligendo
 mosynam pro fabrica, extra
 soleant ad tempus dimitti,

492. Quæres. An moniales
 Regularium virorum ad instar
 sine monasterio transire ad alium
 Quæde
 anda,

91
 31

egrediens observantia, petita, licet non obtentâ
 Superioris? Resp. affirmative ex
 Concilio Triburiensi relato c. *Virgines*.
 l. XX. q. 4. dummodo non prius egre-
 diatur è primo monasterio, quàm
 constet secundum capitulariter esse pro-
 pensum ad eam recipiendam; ipsaque
 translatio fiat comitantibus gravibus
 matronis, aliisvè piis ac honestis perso-
 nis, absque diverticulo, in Rheda ve-
 nata; aut sicubi pernoctandum sit, acce-
 dente localium Ordinariorum licentiâ,
 ubi moniales habitant, in earum monaste-
 riis; aliàs verò apud personas honestas
 divertatur; ipsique Religiosæ transcun-
 tes omnis revertendi ad primum mo-
 nasterium præscindatur; ac dos à cæteris
 monialibus præstari solita afferatur. Et
 hoc Jure in Germania utimur: ut pro-
 inde B. Pii V. *Extravagans Decori. de*
Clausura monialium, vel *Jus antiquum*
 non corrigat; vel non videatur recepta.
 Qua de re videri possunt Navarrus, Mi-
 randa, Sanchez, Rodriquez & alii se-
 fun-

fundantes in c. *Le et. d. x. de Regula-
rib.* ubi facultas transeundi fundatur
Spiritu DEI tales ad sanctiorem vitam
agente, qui non est sub Lege, dummo-
do bene probetur ac discernatur, ante
DEO sit? Quod si verò pœnitentiæ cau-
sâ translata fuisset, alimenta per moni-
sterium, è quo translata fuit, Moni-
asterium translatae suppeditanda esse Roma
na non pridem decidit.

GL
30

CAPUT VII.

De dotibus, præstationibus vi-
talitiis; & peculio monialium.

- 493. De dotibus Novitiarum.
- 494. De obligatione Monialium ad vitam
communem in victu, vestitu, & aliis
cessariis.
- 495. Declaratio Episcopi Bambergensis circa
peculium Religiosorum; & decisio in ma-
ram b. m. Bevilacqua.
- 496. Quid agendum, si continetur in Mo-
nasteriis monialium abusus peculiorum?
- 497. Excusationes irreligiosarum exple